

Mälestuskivi nõukogude patriootidele

Reedel peeti «Linnuse» kolhoosis Lokotaride maja varemete juures leinamiiting. Siin avati mälestuskivi 1944. ja 1949. aastal traagiliselt hukkunud nõukogude patriootidele Nigulas, Aino ja Leida Lokotarile.

Miitingu avamisel ütles EKP Rakvere Rajoonikomitee sekretär L. Vilson, et käesoleval aastal, millal meie kodumaa tähistab Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 50 aasta juubelit, peame meele kõiki neid, kes on andnud oma elu, et meie kodumaa oleks vaba ja sõltumatu.

Sõna võttis kolhoosi esimees sm. Lohu. «Siin tegid nõukogude patrioodid suurt tööd,» ütles ta. «Nad andsid partisaanide kaudu teateid Nõukogude armeele ja võimaldasid sellega kiiremini purustada saksa okupandid. Jäagu see meile kõigile pühaks paigaks, et me alati siit mööda minnes meenutaksime raskeid sõja-aastaid. Võitleme selle eest, et kunagi ei tuleks sõda!»

Endiste fašismivangide nimel võttis sõna Rakvere Kaubandusliku Inventari Tehase töötaja sm. Jaska.

Endiste fašismivangide Rakvere osakonna esimees Oilme Lutsik meenutas noid aegu, millal ta saadeti võitlusülesandega siia tallu. Siitpere rahvas abistas igati Punaarmee sõdureid ja partisane. Lokotaride abiga suudeti üsna pea luua enda ümber tihe aktivistide võrk.

9. juunil 1944. a. avastati nende grupp reetmise tagajärjel. Maja piirati sisse. Nigulas Lokotar tulistas esimest vaenlast ja langes seejärel ka ise. Partisane, kes sattusid vaenlase kätte, piinati. Aino Lokotar suri metsiku peksu tagajärjel sõidu ajal vangilaagrisse.

Möödusid aastad. Tütar Leida Lokotarist sai agar kolhoosikorra pooldaja. Ta töötas

ühismajandis arveametnikuna. Kommunistliku noorena oli ta valla vanempioneerijuht ja naiskomisjoni liige. Seepärast oli ta metsavendadele-rahva-vaenlastele pinnuks silmas. 17. novembril 1949. aastal tungisid nad majja, panid selle põlema ja tapsid Leida Lokotari.

Õ. Lutsik meenutas neid kolme tänuga ja lõpetas Julius Fučiku sõnadega: «Inimesed, olge valvsad!»

Miitingu lõpul võttis sõna Lokotaride noorim tütar Evi. «Mälestuskivi on ja jääb möödunud sõja tummaks tunnistajaks. See peab meid kutsuma üles valvsusele, et midagi niisugust enam kunagi ei korduks ei selle küla ajaloos kui ka üleüldse.»

Kõlasid leinaviisid. Leinamiiting oli lõppenud.

H. KANEP

